

Statens vegvesen Region vest
Askedalen 4
6863 Leikanger

Skrinlegg E 39 gjennom Åsegarden i Lindås

Naturvernforbundet Nordhordland er gjort merksam på at det i planprogrammet for kommunedelplan for E 39 er rådd til å gå vidare med to alternativ (V7C og V8) som kryssar Langavatnet og Åsegarden i Lindås. Begge alternativa vil føra til store og uopprettelege landskapsinngrep, skade på naturmangfald og store negative konsekvensar for friluftsliv og folkehelse. Tiltaka strir mot jordvernet. Det eine alternativet (V7C) vil dessutan føra til uopprettelege inngrep i kulturlandskapet bak Isdalsgarden.

Naturvernforbundet vil difor be Statens Vegvesen om ikkje å gå vidare med desse alternativa, men i staden konsekvensutgreia lang tunnel mellom Knarvik og Hjelmås slik det er gjort framlegg om i planprogrammet (V3 og V4).

Sjølv om Naturvernforbundet ser på det lange tunnelalternativet som det minst skadelege, er vi bekymra for konsekvensane etter utslaget ved Hjelmås. Her vil vegen koma på tvers av landskapsformene, dvs. nordvestgåande åsrygger og vassdrag, noko som vil føra til store og synlege inngrep i urørt natur. Vi meiner 4 minuttss innsparing i reisetid, som det er snakk om, ikkje rettferdiggjør så store inngrep.

Naturvernforbundet vil difor primært foreslå at V3-alternativet med tunnel under Knarvik til Gjervik vert arbeidd vidare med og at vidare tunnel derfrå til Hjelmås vert skrinlagd. Med naudsynte tilpassingar meiner vi dagens E 39 gjennom Mundalsberget og vidare innover langs Osterfjorden har høg nok standard.

Når det gjeld alternativa over Åsegarden, har Naturvernforbundet desse kommentarane:

Landskap

Begge alternativa vil føra til uopprettelege inngrep i urørt natur og kulturlandskap med stor opplevingsverdi både lokalt og regionalt, i sær for dei som bur i og nær regionsenteret Knarvik. Åsrygglandskapet mellom Åse og Knarvik har med langstrakte småvatn og raudlista kystfuruskog stor eigenverdi.

Sidan vegkryssinga ved Åse vil skje på tvers av landskapsformene og dela Langavatnet og Åsegarden i to, vil inntrykket av fyllingar og skjeringar vera brutalt. Om vegen vert lagt bak Isdalsgarden i tillegg, vil konsekvensane for kulturlandskapet bli svært negative.

Naturvernforbundet vil òg peika på at Åsegarden er innfallsområde til både Gladihaug, Storvarden og Indregardsfjellet. Hordaland fylkeskommune har verdsett Gladihaug som «sårbart høg fjell av stor regional verdi». Ei heilskapleg tilnærming til landskapet mellom Åsegarden og Knarvik bør difor vega tungt og føra til skrinlegging av både V7C og V8.

Naturmangfald

Det biologiske mangfaldet i vatna og vassdraga på Åsegarden er iflg. Artsdatabanken stort. I Litlavatnet er det leveområde for vassrikse (truga). Av stor forvaltningsmessig interesse er det elles registrert musvåk (totalfreda), heipiplerke, gråtrost og sivspurv. I kulturlandskapet på Åse hekkar vipe (sterkt truga).

Eit så omfattande vegprosjekt som E 39 vil splitta og rasera viktige leveområde for fugl og få store negative konsekvensar for naturmangfaldet i influensområdet på Åse.

Kulturminne

På Isdalsgarden har fylkeskonservatoren registrert fleire freda gravminne frå eldre tider. Garden er eit av få attverande døme i Nordhordland på gammalt klyngetun. Kulturlandskapet rundt er halde i hevd. Vegframføring etter alternativ V7C like bak klyngetunet er difor eit inngrep som Naturvernforbundet ikkje kan akseptera i dette opne og vakre kulturlandskapet, svært eksponert mot vegen mot Mongstad i vest.

Friluftsliv og folkehelse

Fylkesmannen i Hordaland og Hordaland fylkeskommune har saman verdsett store delar av Åsegarden og Langavatnet inn mot Indregardsfjellet og Storvarden over mot Knarvik som «regionalt friluftsområde av stor verdi».

Denne verdien vert framheva av m.a. Knarvik Idrettslag som i innspel til silingsrapporten skriv:

Knarvik Idrettslag har allerede i dag merket sti fra Knarvik til Åse og vi har planer om merking av sti rundt Langavatnet. Se vedlegg.

I tillegg vil det etter hvert som som utbyggingen av boliger kryper oppover i terrenget være naturlig å søke ro og tilgang til kulturlandskap i området Langavatnet, Åse / Øvre Åse.

Dette gjelder selvsagt også skole og klasseaktiviteter.

Vi må også sikre gangavstand fra regionalsenteret til slike områder.

Vi ser for oss at ved en utbygging av boliger rundt «Brekkeløypa» vil det være naturlig eventuelt å opprette en ny «Brekkeløype» rundt Langavatnet. Dette området ligger skjermet for vær og vind og har stort potensiale for utvikling. Både bading, kano og fiske er i dag mulig her.

Knarvik Idrettslag rår difor frå begge alternativa over Åsegarden og rår i staden til konsekvensvurdering av lang tunnel frå Knarvik til Hjelmås slik Naturvernforbundet òg går inn for, bortsett frå at vi primært ønskjer tunnel berre frå Knarvik til Gjervik (V3-alternativet).

Naturvernforbundet meiner som idrettslaget at landskapet mellom Knarvik og Åse har stort utviklingspotensiale for friluftsliv, ikkje minst p.g.a. nærleiken til regionsenteret Knarvik, men òg p.g.a. dei utbyggingsplanane som føreligg for det mykje brukte friluftsområdet i Lonena. Då er det naturleg å tenka på området rundt Langavatnet og Åsegarden som erstatning for det som evt. går tapt i Lonena.

Tilrettelegging for friluftsliv med gang- og turstiar mellom Knarvik og Langavatnetn og Åsegarden vil dessutan bety mykje for folkehelsa og soleis kunna spara kommunen og samfunnet elles for betydelege helseutgifter.

Jordvern

Vegbygging i Noreg er blant dei viktigaste årsakene til at matjord vert øydelagd og forsvinn. Det gjeld i sær dei store vegprosjekta, og Kyststamvegen E 39 er ikkje noko unntak. Matjorda ligg ofte i store og små dalføre der det er billegast å leggja vegen. Med så knappe jordressursar som Vestlandet og kommunar som Lindås har, må det likevel av omsyn til jordvernet prioriterast alternativ som ikkje raserer store gardsbruk.

I areal er gardsbruket på Åse så lang vi kjenner til, det største i Lindås, og lang tunnel mellom Knarvik og Hjelmås er realistiske alternativ som òg Statens Vegvesen ønskjer å gå vidare med. Også av omsyn til jordvernet vil difor Naturvernforbundet be Statens Vegvesen skrinleggja alternativa gjennom Åsegarden og i staden greia ut lang tunnel.

Naturvernforbundet Nordhordland beklagar at vi ikkje har fått med oss dei formelle høyringsfristane og difor ikkje har levert uttale tidlegare. Det må vi ta på eigen kappe. Vi håpar likevel at innspelet vårt vert teke omsyn til slik at alternativa gjennom Åsegarden vert skrinlagde.

Jan Nordø
Leiar
Naturvernforbundet Nordhordland

Mob. 92643518

Kopi: Lindås kommune